

Szkóla megalakítása — II.

Két számmal ezelőtt a szkóla megalakításának előkészítéséről közöltünk rövid írást. A megalakítás első gyakorlati lépései a szkólában résztvevők megszólítása, a közös munka megkezdése. A következő sorok ehhez kívánnak segítséget nyújtani.

2. Szkólaalapítás gyermekekből

Legkönnyebb a szkólát gyermekekkel megindítani. A hittan csoportokból mindig ki lehet emelni néhány olyan gyermeket, aki hajlandó a liturgikus szolgálatra. Az énekező járjon be néhány hétig valamennyi hittanóra. Figyelje meg a csoportokat, a hitoktató munkáját, a hitoktatás tartalmát. Azután kezdjen hozzá rendszeres énektanításhoz a hittanóra elején vagy végén (legfeljebb 10 perc!). Ne legyen ennek anyaga több, mint két-három ének, mondjuk egy népének és egy könnyű introitus. Az énektanítás közben beszéljen arról, hogy rövidesen el akarunk kezdeni valamit, ami szebbé teszi a misét. Tűzze ki a szkólás mise megindulásának időpontját (legalkalmasabb ádvent 1. vasárnapján). Énektanítás közben szemelje ki a legalkalmasabb gyerekeket, beszéljen velük egyenként, csináljon kedvet a közös munkához. Gondosan jelölje ki a heti próba időpontját (egy hétköznapi koraestet és a mise előtt 30–40 perc közvetlen előkészületet). Beszéljen a szülőkkel is, hogy tudják, milyen ügy érdekében vállalják a gyermekek a megterhelést, s hogy a templomi szolgálaton túl milyen szellemi javakat várhatnak gyermekük részére.

Az első szkólás mise előtt legalább egy hónapnyi próba-időszakra van szükség. Eleinte indulhat a szkóla szerényebb „műsorral” is: hosszabb időn át azonos introitus és hetenként változó olvasmányközi ének. Később hozzájöhet a komunió és az ordinárium. A proprium részeinek gyakoribb váltogatására csak a második vagy harmadik évben gondolhatunk.

Ha ádventben kezdtük a munkát, az első nagy próbatétel, egyben a szkólát össze is kovácsoló alkalom a nagyhét. Aki egy nagyhetet a szkólában elvégzett, hűséges marad a liturgikus szolgálathoz! Célszerű vagy egy napot kiválasztani a nagyhétből (legalkalmasabb virágvasárnap), s azt teljes egészében kidolgozni; vagy minden napból kiemelni egy biztosan megtanítható főéneket.

Már az első alkalommal gondosan ki kell alakítani az énekesek elkülönített helyét az oltár és a nép között. Hamarosan sor kerülhet a kórusruhák megvarratására és az ünnepélyes énekes-avatásra. Ez jó alkalom arra is, hogy a közösség és a szkóla kapcsolatát szorosabbra fűzzük (önkéntes jelentkezők a ruhák szabására, megvarrására).

Ajánlatos, hogy a szkóla a ministráns-csoporttal összehangoltan működjék. Kaphatnak közös liturgikus tanítást, s azután tarthatnak külön, de olykor közös próbát. Sokszor amúgy is szorosan össze kell hangolni az asszisztencia és a kórus működését (nagyhét). Sok gyermek nehezen is döntene el, hová csat-

lakozzék. Nos, így tartozhat mindkét csoportba, s beosztás szerint egyszer ministrál, egyszer előénekesként működik. Így legalább több gyermek bevonható a liturgikus szolgálatba anélkül, hogy csak a dologtalan ministránsok száma szaporodnék az oltár körül.

3. Szkölaalapítás fiatalokból

A kamaszokat nehezebb megnyerni előzetes tapasztalatok nélkül a szkóla-éneklésre. (Más persze, ha gyermek-szkólából nőttek föl.) Náluk talán az a legfontosabb, hogy a liturgiába való bevezetést bármi módon megkapják (zsolozsma, ministrálás, asszisztálás, zsoltárimádság). Kiemelkedően alkalmasak viszont e feladatra a 18–24 év körüli fiatalok. Ők már átestek a mutáláson, erős a társulási igényük, szívesen vállalnak többet is a teljesebb vallási életért, s megközelíthetők eszükön keresztül. A fiatalokból álló szkóla alapítására olyan egyén vállalkozzon, aki tudásával, határozottságával, jó beszédképességével tekintélyt tud szerezni előttük. Nem lesz könnyű dolga, de a legszebb eredményeket remélheti, ha a nehézségeken úrrá tud lenni.

Fontos, hogy mindenekelőtt az ifjúsági lelkipásztorral lépjen érintkezésbe. Egyetértésre kell jutni vele, hogy valóban akarja-e elmélyültebb, egyházia-sabb, liturgikusabb lelkiéletre vezetni neveltjeit. Meg kell egyezni abban is, hogy a liturgikus ének lehet egyszerűbb vagy bonyolultabb, lehet egy- vagy többszólamú, vagy ezekből kevert, de nem lehet a szentséghez méltatlan, nem lehet alantas jellegű.

Ezek után talán legcélszerűbb a fiatalokat értelmükön keresztül megköze-líteni. Nem is biztos, hogy a misén való szkóla-éneklés a legalkalmasabb „első lépés”. Ha a hitoktató hajlandó átadni egy órát, talán érdemes lenne összefüggő tanítással kezdeni a liturgia értelméről, s az énekről úgy beszélni, mint annak szerves része. Sok helyen a csoportos zsolozsma lehet az első olyan élmény, mely a liturgikus imádság, ének, viselkedés, szellemiség értékével megis-merteti a fiatalokat. Egy idő után azonban dönteni kell: maradhat kapcsolatuk ilyen laza (például havonta egy zsolozsmára vagy egy-egy gondosan előké-szített szentmisére szorítkozó), de valódi szkóla-munka csak akkor indulhat meg, ha egy legalább öt-hat főnyi csoport komoly, rendszeres együttes mun-kára hajlandó. Az ő képzésükben bizonyára nem elegendő az ének gyakorlá-sa, gondoskodni kell a liturgia megértésében való állandó előrehaladásról is.

Az OHB liturgiai-zenei csoportjának 1988. januári értesítőjéből